

TĖVIŠKĖS

AIDAI

Nr. 10 (1504) 1986 m. kovo 13 d.

Melbourne

XXXI METAI

Giminių ar kalinių lankymas

KELIŅĖS Į OKUPUOTĄ LIETUVĄ

Kelionės į sovietinių rusų okupuotą Lietuvą vyksta jau apie 25 metus. Danai jos vadinamos giminių lankymu ar turistinėmis, bet vargiai jau šis vardas joms tinka. Tiksliau būtų jas vadinti "kalinių lankymu", nes visa sovietinė imperija tebėra didžiulis kalėjimas, o Lietuva vienas jo skyrių. Bet mes nenorime skaitytojus atkalbėti nelankyti Lietuvos ir ten esančių savo giminių. Atvirkščiai, skatiname ten vykti, kad ir pačiomis blogiausiomis sąlygomis, kurios yra ir kurių negalime išvengti.

Lankyti kalinius yra ir krikščioniška pareiga, dargi katekizme minimų "gerųjų labdarybės darbų" skyriuje įrašyta. Paguosti nelaiminuosius yra ir žmogiška pareiga. Pagaliau, mes ir mūsų artimieji Lietuvoje esame viena ir ta pati tauta. Raginami vykti ne tik tai senieji, kurie ten dar turi brolių — seserų ir kitų artimųjų, bet ypač jaunimas, čia gimęs ir augęs, kad jis savo akimis pamatytų tėvų bei senelių šalies grožį ir, gal dar svarbiau — jos žmones, savo giminaičius.

Tiesa, budri akis, kaip įprasta kalėjimuose, stebi ir saugo atvykusius, žiūri ir rekorduoja, kas su kuo susitinka, ką šneka, ką nuveža ir ką bando atsivežti.

Mes turime galimybę pasikalbėti su sugrįžusiais iš okup. Lietuvos lankytojais, išklausti jų išpūdžių. Ir beveik visais atvejais tie išpūdžiai būna blogi. Ypatingai blogai elgiamasi su lankytojais visose Sovietijos muitinėse, per kurias turi pereiti kiekvienas "turistas". Štai vienos pagyvenusios moters iš Atlanto pakraščio, kuri vyko (per Lenkiją) aplankyti savo senutės motinos, mus pasiekęs raštiškas liudijimas.

"Ilgai neparašiau Jums laiško, grįžusi iš kelionės. O parašyti negalėjau, kol nusiraminau: buvo be galo liūdna. Nieko negalėjau dirbti ir galvoti. Ir dovanas, kurias Jūs įdavėte nuvežti, visas atėmė. Atėmė daug ką: pirmiausia visus religinius dalykus. Iš mano rankinuko ištraukė šeimos nuotrauką, vyskupo Pauliaus Baltakio fotografiją, iš laikraščio iškirptą Sv. Tėvo paveikslėlį. Jis buvo rožiniu surištas, bet rožinį atidavė. Konfiskavo neįrašytus pinigus, o įrašytus taip pat paėmė ir iškeitė taip, kaip jie norėjo; dalį paliko USA doleriais, o didesnę pusę iškeitė rubliais. Grįžtant vėl ieškojo pinigų, tačiau nieko neatėmė, nes nieko neturė-

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis

Čikagoje

jau. Nežiūrint to, mane vėl labai kratė. Šiam reikalui turėjau iš vagono nueiti į patalpą stotyje. Grįžusi į vagoną, radau visus savo daiktus baisiausiai sujauktus. Vėl atėjo du valdininkai, vėl vartė — kratė viską, išžiūrėjo visus pakampius. Nieko neradė išsinešdino".

"Vežiau keletą knygų, daugiausia religinio turinio — visas atėmė. Kai paklausiau, ar jie man sugrąžins grįžtant į namus, atsakė: "Mes jas pasiūsime jūsų giminėms. Dar apklausė, į ką aš tikiu: į šv. Petrą ar Kazimierą? Atsakiau, kad tikiu į Dievą. Jie vėl išjuokė mane ir klausė: kur tas tavo Dievas yra? Pasakiau, kad ir čia yra. Jie dar kartą išjuokė mane, o po to aš tylėjau".

"Man būnant Vilniuje, staiga atsirado kaž koks "inspektorius" ir

pakvietė mane 'pasiaiškinti' — kokie mano atvykimo į Lietuvą tikslai. Atrodė, kad palaikė mane 'šnipė', klausdamas, kodėl aš jau trečią kartą į Lietuvą atvažiuojanti. Bet kai jam išaiškinau, kad atvyksiu savo sergančios motinos aplankyti ir kai apkaltinau, kad prieš trejus metus jie atėmė iš manęs visus atsivežtus pinigus, pasidarė švelnesnis. Tada aš pradėjau tą agentą pulti: kodėl mane, atvažiuavusią tik 5 dienoms į Lietuvą, laiko uždarytą viešbutyje, lyg kokią kalinę. Vėl užprotestavo, esą, nesanti kalinė, kad sovietai gerbia savo svečius. — Tai kodėl jūs čia, viešbutyje, įruošėte mikrofonus, kodėl trukdote pasikalbėjimus telefonu, kodėl mane aplankyti atvykstantieji giminės turi parodyti savo pasus ir gauti leidimus? Deja, jį šių užmetimų negalėjo atremti".

"Suradau valandėlę aplankyti savo draugę Vilniuje. Kaip tik buvo grįžęs iš kariuomenės jos sūnus ir pradėjęs studijuoti universitete. Ta čiau ir jį, vargšą, įrašė į 'draugovinkus': ant rankovės užrišo raudoną skudurą ir įsakė kiekvieną

(Nukelta į 2 psl.)

BIRUTĖ - VAIDILUTĖ IR ŽEMAIČIŲ KUNIGAİKSTIENĖ
Birutės legendą pristato Genovaitė Kazokienė psl. 5.

LIETUVIAI PASAULYJE

— Amerikoje Pensilvanijos senatorius Arlen Specter gruodžio 19 d. JAV Senate pasiūlė dvi rezoliucijas: reikalauja pilnos laisvės ir nepriklausomybės Pabaltijo valstybėms ir ragina JAV prezidentą pradėti diskusijas su Sovietų Sąjunga, kad pasitrauktų iš Pabaltijo kraštų. — Praneša ELTA vasario laidoje. Tos rezoliucijos atspausdintos "Congressional Record" No. 177, part III, 1985. 12. 17. JAV Prezidentas ir Valstybės sekretorius įpareigojami Pabaltijo valstybių klausimą iškelti Jungtinėse Tautose, kad sovietai pasitrauktų iš Pabaltijo kraštų.

— Brooklyne Lietuvių Informacijos Centras, kuriam vadovauja kun. Kazimieras Pugevičius, jo bendradarbė Gintė Damušytė parengė spaudai dokumentinį veikalą anglų kalba "Violation of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania", a Report for 1983-84. Tai bus iš eilės jau dvyliktas metraštis apie žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje. Pirmuosius 10 tokių metraščių paruošdavo prof. Tomas Remeikis. Šie raportai yra platinami tarptautinėje plotmėje.

— Čikagos Lietuvių Jaunimo Centre buvo surengtas susipažinimas su naujai išleista jėzuito kunigo Juozo Vaišnio knyga "Praktinė lietuvių kalbos vartoseną". Knygos parengimui autorius pasinaudojo daugelio kalbininkų darbais, taip pat Lietuvoje atliktomis kalbinėmis studijomis, jas apvalius nuo komunistinių priemaišų. Veikalas yra skirtas ypač jaunimui, siekiančiam tobulintis lietuvių kalbos vartosenoje. Knygos vertinimą pristatė prof. dr. Bronius Vaškėlis, prof. Petras Jonikas ir pats autorius kun. J. Vaišnis. Knygos išleidimą finansavo JAV Lietuvių Bendruomenės kultūros taryba.

— Vatikanas gavo žinią iš Lietuvos, kad vasario 15 d. Panevėžio vyskupijoje mirė Antazavės klebonas kun. Antanas Mikulėnas, 66 metų amžiaus. Vasario 21 d. Skaudvilėje, Telšių vyskupijoje, mirė kun. jubilias Stanislovas Sakutis, 82 metų amžiaus. Vatikano žinomis tai jau 9-tas šiemet Lietuvoje miręs kunigas ir trečias Telšių vyskupijoje, kurioje jau 60 parapijų nebeturi savo kunigo, o Panevėžio vyskupijoje yra jau 30 bažnyčių, kurias aptarnauja iš kitur atvykdamieji kunigai.

— Vatikano radiją pasiekia vis naujos laikraščių iškarpos iš pačios Italijos, Vakarų Vokietijos, Šveicarijos, Austrijos, Prancūzijos, Jungtinių Amerikos Valstybių, kuriuose su dideliu dėmesiu rašoma apie spaustuvininko Stanislovo Marausko ir bendradarbių Vilniaus sovietiniame teisme nuteisimą ilgomis kalėjimo bausmėmis už tai, kad slapta spausdino religinius paveikslėlius. Šis teismas pasauliui iš naujo primena didelį religinės literatūros, net ir paprasčiausių religinių paveikslėlių badą Lietuvoje. — komentuoja užsienio spauda. Tačiau ir tokios žiaurios tikinčiųjų persekiojimų priemonės neįstengia sulaukyti religinio atgimimo, kuris vis stiprėja komunistų valdomuose kraštuose.

— Lietuvoje vėl kunigo laidotuvės. Vėliausiai gauta žinia — vasario 21 d. Šiluvoje buvo laidojamas jubilias kun. Vladas Simaška, 89 metų amžiaus. Pranešama, kad tai jau 10-tas šiemet Lietuvoje miręs kunigas. Kauno arkivyskupijoje yra 122 bažnyčios, jau apie 30 liko be savo kunigo. Pašaukimų yra daug, tik okupacinė valdžia mažam kandidatų skaičiui leidžia stoti į vienintelę viešai veikiančią Kauno Kunigų Seminariją.

Giminių ar kalinių lankymas

(Atkelta iš 1 puslapio)

naktį patruliuoti gatvėse po 3 valandas".

"Trumpai suglaudus, kelionė į Lietuvą atveria galias žaizdas dėl taip didelio žmogaus išniekinimo ir su juo nesiskaitymo. Ir graudu ir liūdna, bet daugiau dėl ten esančių mūsų giminių - kalinių, kaip dėl savęs. Tegu Dievulis pasigaili nelaimingųjų ir tesutrupina jų kančias".

Ir kiti "turistai" pasakoja, kaip jie buvo muitinėse kratomi, ligi išrengimo imtinai. Net mažavertės dovanėlės apmuitinamos. Tačiau ypatingai ieškoma lietuviškų knygų. "Lietuvos bažnyčių" knygos be atodairos konfiskuojamos. Atimamos net asmeniškos maldų knygos, Šventasis Raštas. Viena moteriškė liudijo, kad ji vežusi su savim į Vilnių 1 egz. Šv. Rašto knygos. Muitinė ją užregistravusi ir leidusi nusivežti. Kai ji grįžusi į Ameriką, Maskvos muitinės valdininkai pareikalavę Šv. Raštą jiems parodyti. Ji jo jau neturėjusi — "praganiusi". Buvo smarkiai išbarta ir išleista į Ameriką tik sumokėjusi 100 rublių baudą.

Tokių ir panašių ir dar skaudes-

REIKALINGOS ŽINIOS APIE SOVIETŲ TRUKDYMUS

Berne, Šveicarijoje, balandžio 15 d. prasidės Helsinkio susitarimus pasirašiusių 35 valstybių ekspertų konferencija žmonių santykiavimo klausimais.

VLIKO Valdyba šia's klausimais ruošia memorandumą, kuris bus įteiktas šioj konferencijoj dalyvaujančių valstybių delegacijoms. Memorandumui paremti reikia konkrečių faktų apie sovietų trukdymus:

1. Šeimų susijungimui; 2. Keliavimui (išvykti iš Lietuvos ar ten nuvykti); 3. Susirašinėjimui laiškais su žmonėmis Lietuvoje, ar ištremtais; 4. Dovanų pasiuntimui (muitai ir kiti suvaržymai); 5. Kitokiems ryšiams tarp žmonių.

Kas turi tokių faktų, prašomi kaip galima greičiau pranešti, nurodant: savo vardą, pavardę, adresą, kartu su asmens vardu, pavarde, adresu Lietuvoje ar trentyje, kuriam neleidžiama išvykti, su kuriuo susirašinėjama, ir t.t.

Visi šie duomenys bus prijungti prie VLIKO memorandumo, prašant padėti pataisyti. Visus duomenis siųsti šiuo adresu: ELTA, 1611 Connecticut Ave., NW, Suite 2, Washington, DC 20009 USA.

(ELTA)

nių faktų būtų galima parinkti daugybę, bet tas reikalo nepataisytų.

Kyla klausimas, ar toks lankytųjų išniekinimas vykdomas valdžios įsakymu, ar tai yra vietinių valdininkų savivaliavimas? Atsakymą į šį klausimą duoda mūsų po ranka turimas "Tarybų socialistinių respublikų sąjungos įstatymas dėl valstybinės sienos", paskelbtas Kremliuje 1982. XI. 24. Juo įsakoma nepaprastai budriai saugoti valstybinę sieną, šiam reikalui panaudojant įvairiausias karines priemones. 29 str. 2-3 p. liepia "daryti kvotą - imtis reikiamų operatyvinių paieškos priemonių, sulaikyti, daryti apžiūrą, kratą, apklausą ir kitus reikiamus tardymo veiksmus, sutinkamai su TSR Sąjungos ir sąjunginių respublikų baudžiamojimo proceso įstatymais. Administracine tvarka sulaikyti asmenis, pažeidusius pasienio režimą per

TSRS valstybinę sieną punktuose, iki trijų parų, pranešant apie tai raštu prokurorui per 24 valandas nuo sulaikymo momento arba prokuroro sankcija iki 10 parų".

To paties įstatymo 29 str. 9 p. įsako: "Tikrinti per TSRS valstybinę sieną vykstančių asmenų vežamus spaudos leidinius, klišes, rankraščius, dokumentus, vaizdo ir garso įrašus, foto ir kino medžiagą, kitokią spausdintinę ir vaizduotinę produkciją; jeigu reikia, sulaikyti patikrinimui išvardintą medžiagą ir paimti tokią, kurios negalima įvežti į TSRS arba išvežti iš TSRS".

Iš pacituotų poros punktų (o į juos panašių yra žymiai daugiau), galima susidaryti vaizdą, kaip sovietiniai įstatymai traktuoja turistus. O valdininkai? - jie stropiai atlieka savo pareigas. Taigi skūstis jų savivale nėra teisės ir prasmės.

DEMOKRATIJOS TAMSIOJI PUSĖ

Rašo Dr. J. Kunca

Niekas neginčija, kad valdžia yra neišvengiamas blogis, be kurio negali apsieiti nei vienas kraštas. Vėl visi sutinka, kad demokratinė santvarka yra priimtinausia. Net ir komunistai tai tvirtina. Tik jie prideda, kad vien jų sistema yra tikra demokratija. Čia nenagrinėsime komunistinės demokratijos sąvokos absurdiškumo, bet panaudosim laiką ir popierių tikros demokratijos silpnųjų iškėlimui.

Demokratinė santvarkoj leidžiama kritikuoti, nesutikti su kitų nuomone ir net protestuoti. Kritika gali padėti surasti valdžios, partijos, grupių ar pavienių asmenų daromas klaidas ir jas laiku pataisyti. Tai jos teigiama pusė. Vėl ta pati kritika gali būti pavartota ne užtarnautam valdžios partijos, organizacijos ar asmens pajuodinimui, kada mažas neigiamas smulkmenas išpučiama ką nors pažeminti dėl asmeninių priešingumų, politinių skirtumų ar iš pavydo. Mat, kritikuoti sugeba kiekvienas, bet ką nors kilnesnio nuveikti gali tik turis sugebėjimą ir energiją.

Demokratine kritikos laisve naudojasi laisvos santvarkos priešas — sovietinis komunizmas, pačios demokratijos sunaikinimui. Sovietų agentai laisvame pasaulyje kritikuoja viską ką tik gali, sąmoningai "užmiršdami", kad jie reprezentuoja Maskvos diktatūrai, kur valdžios kritika yra baudžiama koncentracijos stovykla ar psichiatrinu priverčiamu gydymu. Komunistam Vakarų pasaulyje nėra nei

vieno krašto geros valdžios, nei vieno tinkamo ministro, nei vieno atlikto gero darbo, nei vieno krašto su pakankama laisve!

Šita antidemokratinė kritika turi savo suplanuotą tikslą. Girdėdami žmonės kas dieną, kad to ar kito krašto demokratinė santvarka turi tiek ydų ir nieko pozityvaus, su laiku pradeda jausti demokratinėi santvarkai abejingumą, o gal ir neapykantą. Net ir melas kartojamas be atvangos, ilgainiui lyg nustoja toks buvęs. Tą psichologinę žmogaus savybę gudriai naudoja Maskvos talkininkai ir agentai, kada nuolatos juodina demokratiją ir jos sumaningesnius atstovus. Tos propagandos paveikti demokratinį kraštų žmonės nustoja vertinę turimą laisvą demokratinę santvarką ir tuo praranda norą prisidėti aktyviai prie demokratijos gynimo. O kaip tik to reikia Maskvai. Vakarai, pagl Kremliaus norą, turi nusiginkluoti ir laukti ramiai taikingo marksistinės sistemos įvedimo.

Kad greičiau ir plačiau būtų atsiektas minėtas masių galvojimo pasikeitimas, marksistų kritika vedama plačiu mastu: per demokratišką spaudą, televiziją, radiją ir tam tikras organizacijas. Net kai kurios bažnyčios yra įtrauktos į tą darbą. Ar sąmoningai ar ne, jie visi padeda marksistam griauti demokratiją.

Neribota demokratinė laisvė, įskaitant laisvę jos priešam ją iš vidaus nekliudomai griauti, nesiderina su demokratijos egzistencijos išlaikymu. Ar Vakarai laiku padarys iš to atitinkamas išvadas sunku pasakyti. Bet, kad nuo to priklausys laisvo pasaulio likimas, tai nėra abejonių.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Žemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St. Clayton, Vic. 3169.

į v y k i a i

● **Canberra.** Statistikos biuras skelbia: Australijos užsienio skolos pakilo ir dabar siekia \$ 52.635 milijonus. "The Age" III. 5 skelbia, kad vyriausybė numato sumažinti išlaidas, tik ne savo algas.

● **Melbournas.** "News Weekly" III. 5 laidoje praneša kaip Filipinų komunistų partija iš Sovietų gauna ginklų, pinigų, amunicijos, net ir Pasaulio Bažnyčių Taryba pila komunistam savo fondus. Sužinojo žurnalistas net ir tai, kad Filipinų tautinis demokratinis fondas Filipinų komunistų partijos vardu dėl pagalbos veda derybas su sovietų konsulatu Sidnėjūje ir sovietų ambasada Canberroje.

● **Vašingtonas.** JAV vyriausybė įsakė Sovietų Sąjungai ir jos respublikom sumažinti savo misijas Jungtinėse Tautose, nes tie pareigūnai dirba sovietų špionazui. Pati Maskvos misija turi 243 tarnautojus, Ukraina 17 ir Gudija 15, viso 275 tarnautojus. Amerika įsakė, kad tą skaičių sumažintų iki 170. JAV Jungtinėse Tautose turi 124 tarnautojus. Sovietų Sąjunga savo tarnautojais yra pati skaitlingiausia iš visų 159 valstybių misijų Jungtinėse Tautose.

● **Paryžius.** Prancūzijos naujo parlamento rinkimai vyks kovo 16 dieną išrinkti 577 atstovus. Apklaušinėjimai rodo, kad dešniosios partijos gali nuversti dabartinę socialistinę valdžią.

● **Bagdadas.** Nežiūrint Irako propagandos apie kasdieninius pasisekimus kare su Iranu, Vakarų kariniai stebėtojai sako, kad laike 5,5 karo metų Irako armija neteko 10.000 karių ir nemano, kad Irakas aukotų savo karius atsiimti Faw pusiasalį, kurį prieš tris savaites užėmė Irano armija, nes tai būtų per didelė rizika ir pareikalautų daug aukų. Iranas taikos deryboms jau nebereikalauja pašalinti Irako prezidentą Hussein ir nuleidžia karo nuostoliams padengti reikalaujamą sumą nuo \$ 216 bilijonu iki \$ 72 bilijonų. Iranas turi 39.500.000 gyventojų, Irakas 13.800.000.

● **Canberra.** Libijos diplomatai išleido kvietimą anksčiau buvusiems Australijos ginkluotųjų pajėgų nariams jungtis į Libijos armiją ginti Islamą nuo Sionizmo. Taip jau trečią kartą Libijos Gadaffi valdžia bando verbuoti savanorius Australijoje. Federalinė valdžia jau buvo išpėjusi, kad savanorių verbavimas Australijoje dėl užsienio kariuomenės yra nusižengimas. Libijos diplomatas atsakė, kad savanorius ieško ne Libijos valdžia, o tik jos diplomatai. Opozicijos užsienio reikalų ministeris Mr. Andrew Peacock pareikalavo, kad tuoj pat būtų uždarytas Libijos kultūros centras pietiniame Melbourn ir kitas centras Sidnėjaus Lakemba priemiestyje.

● **Užsienio** spaudos agentūros praneša, kad žymiam gruzinių žmogaus teisių gynėjui kaliniui Merab Kostavai dėl smarkiai pablogėjusios sveikatos gresia mirties pavojus. Merab Kostava yra Gruzijos Helsinkio grupės steigėjas ir nuo 1981 m. kalinamas koncentracijos lageryje. Iš profesijos jis yra muzikologas, 47 m. amžiaus. Protestuodamas prie neteisėtą suėmimą ir nepakenčiamas kalėjimo sąlygas, Kostava tris kartus buvo paskelbęs bado streiką.

● **Belgrade** 300 serbų rašytojų ir intelektualų surengė protesto demonstraciją prieš istorijos profesoriaus Dragoljbo nuteisimą porą mėnesių kalėti už tai, kad buvo parašęs straipsnį, nepatikusį komunistų partijos vadovybei.

T Ė V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Dauknys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 c. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1.50. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĒVIŠKĒS AIDAI

Katorgų veteranas

BALYS GAJAUSKAS yra vienas žymiausių lietuvių sąžinės kalinių. Vasario 28 d. Baliui suėjo 60 m. amžiaus. Gimimo dieną jis minėjo toli nuo Tėvynės - Permės regione Uralo kalnuose griežto režimo Kučino koncentracijos lageriuose. Balys iškalėjo jau net 33 metus! Po II pasaulinio karo už dalyvavimą Lietuvos laisvės kovoje, okupantai Balį ištrėmė 25 m. sunkiems darbams į katorgą Sibirą. Tą visą ilgą kančios kelią Balys atliko. Paliejęs grįžo į Lietuvą, bet jam uždraudė gyventi savo gimtajame mieste pas sergančią motiną. Po ketverių metų okupantų KGB saugams vėl jį suima ir Vilniuje 1978 m. balandžio 12-14 sovietinis teismas Maskvos įsakymu B. Gajauską pasmerkia 10 m. griežto režimo lagerin ir 5 m. Sibiro tremties vien už tai, kad Balys yra geras katalikas ir myli Tėvynę Lietuvą.

"Mano gyvenimas nuvingiavo per koncentracijos lagerius, - rašo B. Gajauskas Taikos ir Laisvės komitetui į Jungtines Amerikos Valstybes, kuris Baliui paskyrė Taikos premiją, - Dievas davė man išgyventi sunkias kovos sąlygas, koncentracijos lagerius, atstovaujant Lietuvos laisvės kovotojams. Aš esu maža dalelė tos didžiulės kovos. Priespauda yra svetima žmogaus prigimčiai. Viliamės, kad visos laisvę mylinčios tautos nugalės tamsias priespaudos jėgas, pasaulyje išviešpataus laisvę, taiką, demokratiją".

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika Nr. 33 kreipėsi į pasaulio sąžinę gelbėti B. Gajauską, nes jis nuteistas be jokio pagrindo. Jau dešimtys, o gal ir šimtai tūkstančių Tautos sūnų ir dukrų pasuko savo gyvybę ar laisvę ant Tėvynės Laisvės Aukuro. Ir ši auka yra ne paskutinė, o greičiau tik eilinė. Dabar apie kiekvieną naują auką sužino pasaulis, o anksčiau tūkstančiai žuvo nelygioje kovoje miškuose ar buvo deportuoti gyvulinuose vagonuose į Sibirą, ir niekas pasaulyje nežinojo jų aukos. Tik pavergtą tautą minėjo juos savo dainose. "Mes norime pareikšti pavergėjams, ir laisvajam pasauliui, kad kalėjimai ir lageriai neprivers lietuvių tautos kapituluoti, nes laisvę mylime daugiau už gyvybę!" PD

Latviai švenčia krikščionybės 800 metų jubiliejų

Kunigas Stasys Gaidelis SJ spaudai praneša, kad šią didžiąją sukatį Latvijos krikščionys šiemet švenčia visame pasaulyje, kur tik yra latvių. Pagrindinės iškilmės vyks Romoje birželio 26 dieną. Kai dauguma Latvijos krikščionių yra liuteronai, tai dalyvaujant Popiežiui Jonui Pauliui, vyks Ekumeninės pamaldos, o katalikų ir liuteronų atskiros pamaldos vyks sekančią dieną. Jubiliejų lydės koncertai, parodos, paskaitos, vieši pasirodymai. Šalia Romoje vykstančio pagrindinio Jubiliejaus minėjimo su Popiežiumi, taip pat ir sovietų okupuotoje Latvijoje pagrindinis minėjimas vyks Rygoje su kardinolu Julians Vaivods. Atskiri minėjimai vyks ir visuose Latvijos miestuose.

Australijoje Jubiliejaus koordinatorius yra kunigas Stasys Gaidelis, Jezuistas. Jubiliejaus pasiruošimui pakvietė iš Anglijos latvių

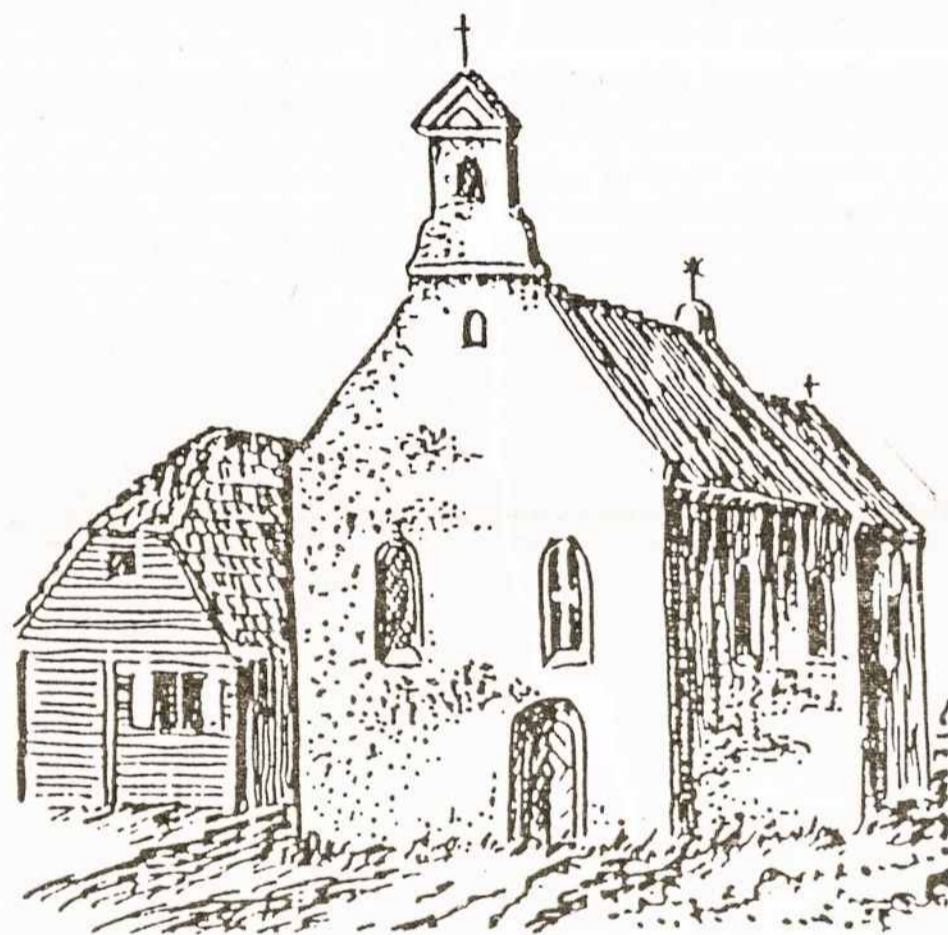
Latvijos pirmasis misionierius vyskupas MEINHARD, kuris mirė 1196 m. ir jo palaikai yra palaidoti Rygos katedroje. Čia vyskupo kapo šikcas.

kunigą Dr. Peter Circis SJ, kuris katalikams praves Rekolekcijas Perthe, Adelaidėje, Melbourne ir Sydnėje. Metų gale planuojamos ir Ekumeninės pamaldos.

Latvijos krikščionybė prasidėjo dvyliktame šimtetyje. Vokiečių pirkliai iš Liubeko ir Bremeno pradėjo siekti Dauguvos paupius. Juos sekė misionieriai ir riteriai. Susidūrė pirmiausia su lybiais ir visą kraštą praminė Livonija. Pirmasis vyskupas buvo iš Bremeno Meinhardas, kuris konsekruotas 1186 m. Jis pastatė bažnyčią Ikškilėje, mūro pilį ir įsteigė pirmąją vyskupiją. Tie metai yra laikomi Latvijos krikščionybės pradžia. Tretysis vyskupas buvo Albertas, kuris savo būstinę 1202 m. perkėlė į Rygą, tapusia sostine (jos įkūrimo metai laikomi 1201). Įsikūrė Kristaus karių brolija, praminta kalavijuočiais, kurie pradėjo kovą su vietos gyventojais, juos krikštijo ir valdė.

Sveikiname latvius visus krikščionius, mininčius garbingą 800 metų Krikščionybės įvedimo į Latviją Jubiliejų, kad Dievui laiminant ir stiprinant, Latvija greičiau atgautų laisvę ir nepriklausomybę.

PD

Pirmoji bažnyčia pastatyta ant Latvijos žemės Ikškilėje, dešiniame Dauguvos krante, 35 km į pietryčius nuo Rygos. Bažnyčia sugriauta per II pasaulinį karą.

POSĖDŽIAVO ALK FEDERACIJOS VALDYBA

Valdyba savo pagrindinėje būstinėje - Parapijos Namuose Kensingtone - susirinko posėdžiui kovo 3 d. - Šv. Kazimiero - Lietuvos Globėjo šventės išvakarėse, pasimelsti į savo dangiškąjį Globėją ir aptarti laikraščio leidimą. Tam tikslui išleidžiama loterija. Kolonijose bilietus platina Federacijos įgaliotiniai, o Melbourne Valdybos nariai ir pagalbininkai. Yra gerų laimėjimų: Spalvotos televizijos aparatas, ekranas 34 cm Sanyo firmos, naujas, tai Stasio ir Petronėlės Šiuškų dovana. Stereo "Cassette Recorder" Sanyo firmos su 4 garsiaikalbiais. Felikso ir Alfonso Ročių yra dvi dovanos - natūralaus medžio rožių puokštė - inkrustacija tobulai atlikta - rėmeliuose; ir jų medžio drožinys - kopytėlė. Vytautas Miliauskas šiai loterijai donuoja puikią rankšluostinę - medžio drožinį. Jonas Daunys davė \$ 100, o Philips radijas su laikro-

džiu, naujas, tai G. Z. Mackevičių dovana. Išplatintų bilietų šaknelės Federacijos Valdybą Tėviškės Aidų adresu turi pasiekti iki birželio 1 d., o laimingų bilietų traukimas vyks Išvežimų minėjimo dieną Melbourne Lietuvių Namuose birželio 15.

Kada Popiežius lankysis Melbourne lapkričio 28 d., tai numatyta įteikti dovaną - lietuviškų raštų stulą per iškilmingas šv. Mišias kada nešamos dovanos su procesija aukojimui. Jau užmegstas ryšys su naujai sudarytu Popiežiaus sutikimo ruošos Viktorijos komitetu, kuriam vadovauja kun. Kevin Dillon. Buvo aptarta ir daugiau einamųjų reikalų, naujų įgaliotinių paskyrimai, laikraščio ir spaustuvių reikalai. ALK Federacijos 18-tas Suvažiavimas numatytas per ateinančias Lietuvių Dienas Sydnėje gruodžio 28-tą, sekmadienį, vyks

Kun. S. Tamkevičius

IŠKANKINTAS KALINYS

Religinių ir kitų žmogaus teisių gynimu besirūpinanti tarptautinė organizacija "Keston College" Didžiojoje Britanijoje yra susirūpinusi plačiai pasaulyje žinomo sąžinės belaisvio kunigo Sigito Tamkevičiaus sveikata.

Kolegiją tik dabar pasiekė žinia, kad sovietiniame lageryje kalinamą Kybartų kleboną ir Tikinčiųjų Teisėm Ginti Katalikų Komiteto narį kun. Sigitą Tamkevičių 1984 ar 1985 metų pradžioje buvo ištikęs hemoraginis insultas. Tokio insulto priežastys paprastai būna didelė psichinė įtampa arba fizinis pavargimas.

Atrodo, kad kalinys nuo šio insulto pasveikęs. Paskutinis "Keston College" biuletenis rašo, kad kun. Sigitas Tamkevičius šiuo metu dirba metalo dirbtuvėje 37-jame Permės koncentracijos lageryje. Jis yra 47 metų amžiaus. LRTV

mokyklos patalpose prie St. Joachim bažnyčios, Lidcombe, ten kur aukojamos lietuviškos pamaldos.

PD

33 žingsniai dėl Lietuvos

Algimantas Taškūnas - "Baltic News" Redaktorius, Tasmanijos universiteto administracijos pareigūnas - Vasario 16 minėjime Melbourne pateikė įdomią paskaitą, nurodydamas konkrečius darbus Lietuvai Tėvynei mūsų. Vykdykite juos! — Red.

(Tęsinys)

11. Įsijunk į Kalinių Bičiulių Draugiją (Friends of the Prisoners, PO Box 12, Sandy Bay, Tas. 7005).

Jau pusantra tūkstančio australų, naujazelandiečių, japonų ir t.t. globoja visus žinomus lietuvius sąžinės kalinius sovietų gulaguose ir jų likimo draugus.

12. Įstok į kurią nors vietinę organizaciją, kurioje dar nėra lietuvių - bet kur lietuviai turėtų turėti balsą! Pvz.: United Nations Organization; RSL; Keston College; Amnesty International ir t.t.

13. Sėk atsakomųjų pareigū savų unijoje. Pirmininko ir sekretoriaus vietos yra ypač svarbios, o darbas nėra toks sunkus. Australijoje yra daugiau lietuvių negu maskvinių komunistų. Nežiūrint to, lietuvių įtaka Australijos unijose beveik lygi nuliui. Gi komunistai vadovauja žymiai daliai Australijos unijų ir per jas komunistai diriguoja milijonams Australijos darbininkų - jų tarpe ir lietuviams!

Kieno kaltė? - Mūsų pačių! Jei sėdime kaip pelės po šluota, jei nesielgiame kaip laisvo krašto piliečiai ir nekandidatuojame unijų rinkimuose, - komunistai ir toliau stums mus į prarają.

Vienas Australijos lietuvis buvo unijos sekretorium 5 metus. Jis pasakojo, kaip jo unijoje pakako trijų sutartinai dirbančių vyrų, kad pakreiptų visą unijos strategiją - nors unija turėjo kelis tūkstančius narių.

14. Savo darbovietėje ieškok naujų būdų pagarsinti Lietuvos vardą ir Lietuvos bylą. Čia yra visokiausių galimybių, ir aš labai norėčiau

sužinoti, ką mūsų tautiečiai jau yra atsiekę šioje srityje.

15. Garsink lietuvių kultūrą bei papročius vietinių gyventojų tarpe.

Yra daug žmonių ir organizacijų, kurie kratosi "politinių" dalykų. Jei bandysi tokiam žmogui dėstyti, kaip svetimi atėjūnai naikina ir rusina mūsų tautą, jis nusigręš, užsikiš ausis. Jis bandys pasiaiškinti, kad tolimų kraštų politika jo neliečia.

Prieik prie tokių žmonių kitu keliu. Sudomink juos lietuvių kultūra, paveldėta per 4.000 metų.

Pvz.: prieš Velykas "Catholic Women's League" arba "Country Women's Association" narėms pademonstruok, kaip dažyti ir išmarginti margučius. Prieš Kalėdas papasakok laikraščių ir TV žurnalistams apie plotkeles, Kūčių stalą ir kitus papročius (Nina Kantvilienė pernai taip padarė Hobarte ir jos pasakojimą plačiai atspausdino "The Sunday Tasmanian").

16. Pakalbink vietinius choras, kad jie dainuotų lietuviškas dainas bei giesmes: lietuviškas melodijas su angliškais žodžiais. Iš tikrųjų, čia nieko naujo. Lietuvio Johno Krutulio vadovaujamas australų choras Launcestone daug metų dainavo lietuvišką repertuarą. Chorvedys Viktoras Skrolis panašiai išgarsino lietuviškas dainas Vakarų Australijoje. O Tasmanijos universiteto choras T.U.M.S. prieš keletą metų ne tik giedojo kelias lietuviškas gavėnios giesmes, bet dargi giedojo jas lietuviškai!

Bet nereikia būti chorvedžiu. Tu, eilinis pilietis ar pilietė, gali

nueiti pas vietinio australų choro dirigentą, nunešti jam lietuviškų dainų gaidų.

17. Įsirašyk į "Baltic Research Foundation" ir remk šios grupės darbą - ne tik pinigais, bet ir aktyviai ieškodamas naujų narių bei naujų studentų.

Neseniai įsisteigusi Tasmanijos universiteto pašonėje "Baltic Research Foundation" bando sudominti šio universiteto profesorius ir akademikus Lietuvos istorija, lietuvių literatūra, menu ir visomis mokslo sritimis, kurios liečia Lietuvą.

Uždavinys ypač sunkus, nes fondui dar trūksta kritiškos masės; Tasmanijos akademikams trūksta studentų, turinčių "Honours" arba Magistro laipsnius ir norinčių rašyti tezes Lietuvos temomis; o studentams trūksta knygų, ypač anglų kalba ir savų patalpų (atskiro namuko).

Adresas: Baltic Research Foundation, PO Box 777, Sandy Bay, Tas. 7005.

18. Praturtink artimiausią viešąją biblioteką knygomis apie Lietuvą, - lietuvių kalbos vadovėliais ir žodynais. Pirmiausia pasitikrink, kurias knygas jie jau turi. Tada,

užpildęs specialią bibliotekos kortelę arba laišką, paprašyk kitų knygų, kurių jie dar neturi. Jei biudžetas leis, biblioteka prašomas knygas išigys. Jei biudžetas neleis, biblioteka parašys Tau ir apgailestaus, kad negali padėti. Tuo atveju prikalbink savo draugus, kad jie - kiekvienas atskirai - vėl prašytų tų pačių knygų. Jei bibliotekai sudarysite įspūdį, kad toms knygoms yra nemažas pareikalavimas, biblioteka jas pagaliau nusipirks.

Jei užsispirs ir nepirks knygų apie Lietuvą - surink gerai užlaikytas knygas ir paaukok bibliotekai.

(Bus daugiau)

MELBOURNAS

Šauliams!

DLK Vytenio šaulių kuopa kovo 16 d. ruošia Vlado Putvinskio 57 metų mirimo minėjimą Melbourne Lietuvių Namuose, Bendruomenės kambaryje. Bus duodama Priesaika ir Iškilmingas pasižadėjimas.

Visų kuopos narių dalyvavimas pageidautinas. Lietuvoje buvę šauliai-ės ir svečiai maloniai kviečiami. Visi uniformuoti šauliai-ės renkasi 11 val. ryto su vėliava prie bažnyčios pamaldoms.

Kuopos Valdyba

REMK AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDĄ

nes jo tikslas yra: — Skatinti remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių kultūrinės apraiškas.

Fondą stiprinsime ir jį ugdysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir nepamiršime jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.
50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.

AL Fondo Valdyba

Sveiki atvykę į velnio karalystę!

Ištraukos iš australo korespondento įspūdžių apie kelionę į Sovietų Sąjungą, kurią jis neseniai aplankė kaip Palangos ke lionių biuro svečias.

(Tęsinys)

Jelena buvo iš Maskvos, bet jau buvo anksčiau keliavus Sibiro ruožu. Ji daugiausia gulėjo savo gulute ir skaitė knygas. Ji gerai pažino Amerikos literatūrą, o dar geriau Australijos. Patrick White jos mėgiamas rašytojas, bet jai taip pat patiko ir Alan Marshall. Ji dažnai šypsojosi, bet jos akyse buvo tas nuotolis, kuris niekada nepradingo. Jeigu mes nekalbėjome apie literatūrą, tai ji sakė prakalbą. Jos argumentai buvo paremti šūkiiais. Ji daugiau nutylėjo, negu pasakė. Stalinas padarė klaidų, bet vis dėlto jis išgelbėjo tėvynę laike karo. Daug pareigūnų vėliau pakartojo tą patį argumentą - žodis žodinė. Bet ar jis nepasiuntė į mirtį milijonus žmonių? Atsakymas buvo visuomet tas pats - jis padarė klaidą, ir mes tą pripažįstame.

Jelena buvo labai kantri. Ji dažnai kartoj, kad Sacharovas buvo įtakoje savo išdaviškos žmonos, kad jis ligonis. Ne, ji niekad neskaitė Solženitsyno knygų, bet aišku, kad jis yra išdavikas. Kad Sovietų Sąjungoje yra tūkstančiai politinių kalinių, tai yra melas, kurį paskleidė prezidentas Reagan, nes jis nori karo. Sovietų Sąjunga niekam negrasina - ji tik nori taikos.

Po savaitės Sovietų Sąjungoje mums vis daugiau ir daugiau pradėjo atrodyti, kad atvažiuojame į techniškai atsilikusį kraštą. Vieną vakarą užsieninės valiutos bare in-

tourist viešbutyje gerai išgėręs šveicaras, kuris sėdėjo su grupe vietinių daktarų, pasakojo, kad jo firma jau 15 metų pardavinėja medicinos technologiją Sovietų Sąjungai. Jeigu nori pažinti šį kraštą, jis sakė, turi pažinti ruso charakterį.

Jie yra tinginiai. Jų vadai tai žino, ir dėl to aš esu čionai parduoti jiems technologiją. Jie niekad savo technologijos neišvystys, nes jie tam neturi pajutimo. Taip pat bus ir už 20 ar 30 metų. Matai žmones prie šito stalo? Jų medicinos žinios yra 20 metų atsilikusios nuo pasaulio. Jie sunkiai nedirba ir nebando. Aišku, jie myli Rusiją, bet tai yra meilė pagrįsta baime. Rusai visuomet bijo Vakarų. Jie bijojo, bet ir visuomet buvo jų sužavėti. Jų vadai tą žino ir išnaudoja jų baimę, o susižavėjimą prilaiko nustatytoje ribose neperduodami jiems teisybės. Šie žmonės nežino, kas darosi pasaulyje. Jie žino, kad jiems valdžia meluoja, bet jie neturi jokio supratimo, į ką ta teisybė galėtų būti panaši. Ir jie dėl to per daug nesirūpina. Kiniečiai, tie yra kitokie. Jie iš mūsų perka technologiją. Už 20 metų jie gamins savo. Tas nieko neturi bendro su komunizmu. Tai pareina nuo tautos charakterio.

Kai kurie daktarai prie stalo suprato angliškai, bet nereagavo. Jų akys buvo tuščios, lyg jie nebūtų čia kartu, lyg jie nieko negirdėjo ką šveicaras sakė. Šitaip atsitinka dažnai Sovietų Sąjungoje. Į kai kuriuos da-

lykus, taip atrodė, buvo geriau nereaguoti ir palikti ramybėje, ypatingai prie užsieniečių. Žmonės, kurie laisvai kalbėjo, buvo arba valdžios pareigūnai, kurie kartojo partijos propagandą, arba tie, kurie save laikė disidentais ir jautė, kad jie jau daugiau nieko negali prarasti...

Skridimas iš Irkutsko iki Maskvos truko aštuonias valandas, ir kvapai lėktuve grąžino man Sibiro prisiminimus. Čia tikrai atsidavė Rusija, ir tas kvapas pasitiko mus kiekvieno aerodromo salėje, Maskvos požeminiame traukinyje, kiekviename dideliame Rusijos restorane. Važiuojant autobusu iš Maskvos aerodromo į miesto centrą, mes pravažiavome kilometrus gyvenviečių, kuriuos atrodė lyg pamestos viduryje dykumos. Kai kurie iš tų pastatų jau buvo pradėję griūti, balkonai nutrupėję, sienos išgriuvę. Vaikai žaidė tarp nukritusių cemento blokų gabalų, ir senos moterys trumpom rankenom šluotomis pamažu judėjo gatvėmis šluodamos šiukšles.

Nebuvo sunku atpažinti maisto krautuves, kadangi, be išimties stovėjo ilgos eilės žmonių. Jelena aiškino, kad eilės nieko neturi bendro su maisto trūkumu. Eilės yra todėl, kad trūksta pardavėjų. Sovietų Sąjunga neturi bedarbių. Kiekvienas turi darbą. Labai paprastai, trūksta žmonių aptarnauti krautuves. Tas aišku sudaro nepatogumų, bet žmonės turi išmokti kantrybės. Galų gale kiekvienas gauna tą, kas jam reikalinga.

Welcome to the evil empire! Irkutskas vienas jaunas gidas klausėsi išsižiojęs kai viena australė pasakojo apie savo namą Sydney: plaukimo baseiną, gražiai sutvarkytą

BIRUTĖS LEGENDOS

Ištrauka iš Sydnejaus radijo programos 1986. 2. 8.

Rašo Genovaitė Kazokienė

Didžioji Lietuvos kunigaikštienė Birutė, Didžiojo kun. Kęstučio žmona ir Vytauto Didžiojo motina, dar gyva būdama turėjo būti žmonių labai mėgiama ir mylima, nes liaudyje legendos apie ją išliko iki šių dienų. Birutės vardas pagonių tarpe buvo laikomas šventu, jos garbei buvo supiltas Palangoj kalnas, ant kurio buvo atnašaujamos aukos dievams ir atliekamos kitos šventos apeigos.

Birutė buvo žemaičių didiko Vidimanto duktė. Netoli Palangos ir dabar tebėra Vydmantų kaimas. Ji tapusi vaidilute ir pagal Lietuvos istoriką Narbutą, saugojusi šventąją ugnį ant Praurimės aukuro, Palangos šventajame kalne.

Liaudies pasakojimai ir išlikusios rašytinės legendos sutampa pagrindiniuose fakčiuose; būtent: kad kunigaikštis Kęstutis, bejodamas per šilą sutikęs vaidilutę Birutę benešančią savo broliams lauknešėlį, kad Kęstučiui ji taip patikusi, kad ją jėga pasigrobęs ir parsigabenęs į Trakus ir iškėlęs šaunias kunigaikštiškas vestuves.

Manoma, kad Birutė gimė 1331 m., o ištekėjo 1348-49-aisiais.

Tikrų žinių nėra, bet atrodo, kad Birutė buvo vienintelė Kęstučio žmona, nors kryžiuočių metraštininkas Volf rašo apie ją kaip apie antrąją Kęstučio žmoną. Kunigaikštienėi Birutei gimė trys sūnūs ir trys dukterys: Vyriausias iš sūnų buvo Vytautas, sekė Tautvila ir Zygmantas (arba Žygimantas). Žinomi ir dukterų vardai: Miklausa, Danutė ir Ringailė arba Ringalė.

Kunigaikštienės Birutės įtaka buvo jaučiama dvare ir šeimoje, ypač vaikų auklėjime. Atrodo, kad ji turėjo savo vietą ir politikoje. Kryžiuočių atstovas Markvardas Zalcbachas 1409 m. Salyno derybose su Vytautu nemalonai atsiliepė apie Birutės laikyseną, prikišdamas jai "stoką moteriško kuklu-

mo". Mums lengva suprasti kaip žemaičiai laikėsi kryžiuočių atžvilgiu ir kaip jie gynė savo žemę ir senąjį tikėjimą. Bendrai, ir Kęstutis ir Birutė kronikininkų yra piešiami kaip tiesūs, statūs ir garbingi valdovai, visada laikėsi savo duoto žodžio. Yra manoma, kad po Kęstučio mirties 1382 m., kunigaikštienė Birutė grįžusi į Palangą ir ten vėl sergėjusi šventąją ugnį, tik retais atvejais išvažiuodama pas savo gimines.

Kunigaikštienė Birutė, kaip visos legendos, dainos ir pasakojimai sutartinai kalba, buvo palaidota Palangoje, šventajame kalne. Ar tas Birutės kalnas jau anksčiau buvo buvęs ar jos garbei supiltas, žinių nėra. Tačiau ant Birutės kalno buvo atnašaujamos aukos dievams ir ten atliekamos šventos apeigos.

Archeologiniai atkasinėjimai patvirtina Birutės kalne buvusią šventyklą ir aukakalnį, kur kūrenosi vaidilučių kurstoma šventoji ugnis Perkūno garbei. Be to, archeologai ant Birutės kalno atkasė ir senovišką stulpinį kalendorių. Tą kalendorių sudarė ant pasagos formos supylimo ratu sustatyti stulpai, maždaug žmogaus ūgio, kurie tarnavo saulės padėties nustatymui ir metų laikų skaičiavimui. Pagal šiuos saulės stulpus vaidilos skaičiavo laiką ir pranešdavo žemdirbiams sėjos bei piūties metą, medžiotojams - tinkamiausią medžioklės laiką. Pagal saulės kalendorių būdavo dievams atnašaujama ir į karo žygius traukiama.

Lenkų kronikininkas Strijkovskis 1582 m. rašė: "Palangoje prie jūros pats mačiau didingai iškilusį Birutės kalną, kurį dar ir šian-

dien žemaičiai ir kursiai šventos Birutės vardu vadina, ir iškilmingai jos šventę švenčia toje pačioje vietoje, kur Romos kunigas atvažiuoja ir iš žvakių aukų nemažą naudą ima, nors nemanau, kad Dievas šitas aukas priimtų, nes Birutė buvo pagonė".

1842 m. istorikas Jucevičius "Žemaičių žemės prisiminimuose" pasakoja: "Liaudis, su didžiu dėkingumu atsimindama tos kunigaikštienės dorybes, po mirties ją įskaitė į savojo krašto deivių tarpą. Net kai jau visai sunyko pagonybė Žemaitijoje, paprastieji žmonės nesiliovė Birutės laikyti šventąja. Mišios žmonių plaukdavo iš tolo melsis prie jos kapo ir prašyti, kad ji iš šventovės aukštybių pažvelgtų į mūsų vargą. Kunigai turėjo ne sykį vaikyti susirinkusių pulkus".

Birutės šventė buvo švenčiama balandžio 23-čią dieną. Dėl tos priežasties krikščionių Bažnyčia pastatė Šv. Jurgio vardo koplyčią toje vietoje, kur ilsisi Birutės palaikai.

"Ilgainiui žmonių uolumas nusilgo, o Birutės dievinimo vieton atėjo jos dorybių ir taurių ypatybių minėjimas. Vis dėlto, senovės paklydimas nėra dar visai išnykęs".

Žemaičiuose iki šių dienų gyvuoja legendos ir pasakojimai apie Birutę. Yra išlikusi ir "Birutės giesmė", kurią Dionyzas Poška perdirbo ir pasiuntė į lenkų spaudą. To pasėkoje lenkų poetas Kraševskis, o vėliau ir kiti lenkai rašytojai kūrė eiles ir legendas Birutės garbei. Yra žinomos dvi "Birutės dainos" melodijos. Viena iš jų buvo kun. Beresnevičiaus pasiskolinta iš lenkiškos bažnytinės giesmės. "Birutės giesmė" žemaičiam iki I didžiojo karo galiojo kaip tautinis himnas.

Muzikas Mikas Petrauskas, Kip-

ro Petrausko vyresnysis brolis, yra parašęs melodramą "Birutė", kuri buvo atliekama jam diriguojant dar prieš atgaunant nepriklausomybę.

Birutės vardas buvo labai mėgiamas ne tik žemaičių ir visų kitų lietuvių, bet ir senųjų prūsų, kuršių ir latvių. Po Kraševskio poemos Birutės vardas pasklido ir Lenkijoje, tačiau ten buvo tariama ne Birutė, bet Biruta.

Birutės vardą buvo pasirinkusios daugelis meno ir šalpos draugijų bei moterų organizacijų. Jos vardu buvo pavadinti naujai įsteigti chorai, teatrų grupės, o Tilžėje ėjo Vanagaičio leidžiamas Birutės vardo "Laikraštis lietuvių naudai".

Gi didysis Lietuvos poetas Maironis savo eilėse "Kur bėga Šešupė" irgi įamžino jos vardą posmuose. "Čia skamba po kaimus Birutės daina".

Laiškas Redakcijai

Gerbiamas dr. kun. Daukny,

Genovaitės Kazokienės "Laiškas redakcijai", išspausdintas Jūsų redaguojamame laikraštyje "Tėviškės aidai" Nr. 1, 1986 m. sausio mėn. 9 d. 6 psl., kenkia mano reputacijai ir profesiniam darbui kaip "Mūsų pastogės" laikraščio redaktoriui. Todėl, būkite malonus, savo redaguojamame laikraštyje anksčiau minėtąjį laišką atšaukti ir už man padarytą žalą atsiprašyti.

Su gilia pagarba

R. Juzėnaitė - Ormsby

"Mūsų pastogės" redaktorė

Redakcijos atsakymas:

Mielai patenkiname ir skelbiame R. Juzėnaitės - Ormsby pageidavimą.

G. Kazokienė yra a.a. V. Kazoko žmona, kuris "Mūsų Pastogė" redagavo beveik ištisus 20 m. Ji buvo savo vyro redaktoriaus artimiausia padėjėja, abu jie siekė, kad laikraštis gerai gyvuotų. Tad dabar, mirus jos vyrui redaktoriui, kas drįstų jai užkimšti burną, kad ji neišdrįstų pasisakyti "Mūsų Pastogės" reikalais.

Redaktorius

sodą, keturis didelius miegamus kambarius. Vėliau gidas statė klausimus: ar yra name plovimo mašina? Išvietė viduje? Indams plauti mašina? Kiek laiko reikia laukti Australijoje kol gauni butą?

Stalinas gal būt jau nebėra Sovietų Sąjungos herojus, bet Maskvos architektūrą dominuoja porevoliuciniai pastatai ir miesto išplanavimas, kurie kartu yra ilgalaikis priminimas socialistinių idėjų liečiančių meną, literatūrą ir architektūrą, kurias Stalinas propagavo su negailestingu pasiryžimu.

Pastatai yra dideli, monumentalūs, nuo kurių bokštai siekia link žvaigždžių. Jie yra imponantiški ir sustingę, lyg jie buvo pastatyti nustelbti individualius žmones. Pastatai, kurie atrodo kaip mauzoliejai, visuomet priešais didelę aikštę, visiškai tušti, išskyrus Lenino statulą, jo ranka ištiesta į mases...

KGB. Vieną popietę Maskvoje aš su savo palydovu važiauvau traukiniu į Gorkio gatvę. Jis sekė mane iš viešbučio, sekė į požeminį traukinį, pirkto ledus, kur aš juos pirkau, sėdėjo tris vietas nuo manęs traukinyje ir vėliau grįžo su manim traukiniu kartu į viešbutį. Ką jis darė? Kas atsitiko su tom visom žiniom, kurias jis surinko? Analizuoti tas surinktas žinias reikėtų milijono žmonių.

Aš prisiminiau žodžius jauno vyro, kuris prašė leidimo aplėsti Sov. Sąjungą, kai mūsų traukinys pervaziavo Lenkijos sieną. Jis buvo be darbo ir gyveno mažam bute su savo motina. Jis sakė, kad jis ilgiau negalėjo gyventi su visu tuo melu, kurį valdžia per jėgą grūda gerklėn savo piliečiam. Žmonėms nesvarbu. Jie nori geresnių gyvenviečių, ge-

resnio maisto, mašinų, madingų rūbų. Jie negalvoja apie politiką. Jeigu KGB prašo jų rinkti žinias apie jų draugus, jie tą vykdo. Jis atsisakė tai daryti.

Niekas neremia Sacharovo arba Ščaranskio, - jis sakė. Žmonės jų nekenčia, ir jie nekenčia žmonių, kaip ir manęs. Jie nenori galvoti apie tokius dalykus. Sacharovas nėra kapitalistas. Jis yra komunistas, kuris matė, kad sistema turi savo blogybių, kurias reikia pakeisti. Tokio galvojimo jie negali pernešti. Jie yra apšėli ir vieniši. Bet tu žinai kas mane veda į desperaciją? Kai aš matau ant TV demonstracijas Londone ar Bonnoje, kur žmonės neša raudonus plakatus, tada aš galvoju, kad mes esame visų apšėli ir pamiršti.

Mes praleidom tik tris dienas Lenkijoje, ir tik dvi dienas Rytų Vokietijoje, bet tiek laiko užteko suprasti, kad šitose kolonijose imperija nėra saugi. Varšuva, kuri pagal Hitlerio parėdymą buvo beveik visiškai sunaikinta 1944 m. po lenkų sukilimo, atrodo, kaip kopija porevoliucinės Maskvos, palikimas stalinistinės lenkų komunistų partijos laikotarpio, kai miestas buvo atstatytas gale 1940-ųjų ir pradžioje 1950-ųjų dešimtmečių.

Lenkai nežiūri per savo petį, kai jie kalba apie jų neapykantą rusams. Daugumoje, jei gali suprasti lenkiškai, jie tą savo neapykantą rodo su pasididžiavimu. Jie labai yra iširdę, kad yra normuojamas benzinas ir mėsa. Kai kurie kalba apie sukilimą, kuris pasibaigtų kraujo praliejimu, bet atstatytų Lenkijos savigarbą. Lenkai, jie sako, jau daug kartų yra lieję kraują beviltiškose kovose. Lenkija, man atrodė, liūdnas ir prislėgtas kraštas.

Bet lenkai turi laisvės apie kurią rusai nei pagalvoti negali. Jei jie turi pinigų, jie gali važinėti po Europą ir Ameriką. Apie 80% Lenkijos žemės ūkio yra privačiose rankose. Spauda, nors ir cenzūruojama, rašo apie Vakarų ir beveik visuose viešbučiuose gali pirkti, nors ir yra brangu, anglų kalba laikraščius, kaip Times ir kitus.

Jeigu Lenkija atrodo liūdna ir prislėgta, tai Rytų Vokietija ir Berlynas buvo nykus ir juos dominavo ta siena pilna sargybos bokštų, kur jauni kareiviai su kulkosvaidžiais užtikrina, kad pabėgimas iš Rytų į Vakarų Berlyną būtų labai sunkus ir rizikingas. Ši siena yra simbolis tos vadinamos Geležinės Uždangos. Bet vienas jaunas vyras, kuris su manim pašnabždom kalbėjo naktiniame klube, sakė, kad ko jis labiausiai trokštų ta yra laisvai keliauti. Aišku, jis sakė, visuomet gali važiuoti į Maskvą, bet ne į Vak. Vokietiją ir ne į Vakarų Berlyną.

Skridimas į Australiją užtruko ilgą laiką. Šalia manęs sėdėjo moteris, kuri valandas laiko pasakojo kaip jai patiko kelionė per Rusiją. Savaites prieš tai, Melbourne, ji man buvo sakius, kad ji yra socialistė, arba beveik komunistė, ir kad ji buvo tikra, kad spauda meluoja apie Sov. Sąjungą. Dabar ji tikra, kad jos įtarimas buvo teisingas. Pažiūrėk, ką jie atsiekė per tokį trumpą laiką. Nėra bedarbių, pilnas medicinos aprūpinimas, butai visiems. Jokių problemų su narkotikais. Visi jauni žmonės pilni ryžtumo. Ir Maskva, tokia graži, ar ne? Kodėl mes Vakaruose negalime taip pasiaukoti kaip rusų tauta atstatyti savo kraštą? Aš neturėjau atsakymo į tą klausimą.

Vasario 16 minėjimas Adelaidėje

Didžiuosius tautinės svarbos įvykius adelaidiškai girdi per lietuvių radijo valandą švenčių išvakarėse, kaip įvadą į švenčiamos dienos prasmę. Vasario 15 d. radijo bangomis galingai nuaidėjo Tautos himnas, sekė Apyl. valdybos pirm. Jono Stačiūno gerai paruošta kalba. Radijo valandėlės vadovas L. Gerulaitis žodžiais, ir lietuviškos muzikos ir dainos pyne žavėjo klausytojų širdis. A. Binkevičiūtė - Gučiuvienė Vasario 16 dienos proga papasakojo prisiminimus ir išpūdžius kaip ši reikšmingiausia mūsų istorijoje šventė buvo švenčiama Kaune. Su išjautimu perskaitė savo vyro J. Gučiaus parašytą apysaką apie lietuvių savanorį partizaną.

Vasario 16 dienos rytą buvo iškeltos vėliavos prie Lietuvių Namų ir prieš 11 val. pamaldas prie šv. Kazimiero koplyčios. Organizacijos pamaldose dalyvavo su vėliavomis, šv. Mišias atnašavo kun. J. Petraitis MIC. Minėjimo aktas vyko Lietuvių Namuose, dalyvaujant miniai tautiečių, bet kas buvo neįprasta Vasario 16 minėjimo proga matyti didelį skaičių aukštųjų Australijos pareigūnų, kuriuos pakvietė darbšti dabartinė Apyl. valdyba. Svečių tarpe Imigracijos ir Etninių reikalų ministeris C. J. Hurford, opozicijos ministeris Etniniam reikalui L. Davis su žmona, opozicijos Turizmo ministrė J. Adamson, Commissioner of Ethnic Affairs in S. A. B. Krumins su žmona, Chairman of Ethnic Communities Council J. Garamy su žmona, estų, latvių, ukrainiečių bendruomenių atstovai ir nemažas skaičius svečių australų.

Programos pranešėja D. Baltutytė pirmuoju kalbėtoju pakvietė Imigracijos ministerį J. Harford. Ministeris gerai susipažinęs su mūsų praeities istorija. Atsargiai palietė okupuotos lietuvių tautos dabartinę padėtį, išvengdamas tiesioginiai ištarti okupanto vardą. Savo ir valdžios vardu pareiškė, kad pripažįsta demokratiją ir davė pažadą, kad ateityje dabartinė valdžia darys pastangas, kad būtų pripažinta tautų apsisprendimo ir žmogaus teisių laisvė. Už šį pažadą publika nuoširdžiai paplojo. Pirmininkas J. Stačiūnas drąsiai palietė australijos vedamą politiką, kas liečia pavergtas tautas ir mūsų Tėvynę Lietuvą.

Opozicijos ministeris Etniniam reikalams pareiškė užuojautą ir vilti, kad pasaulis atsibus ir atkreips dėmesį į pavergtas tautas. Etninių grupių atstovai lyg ir padrašinti mūsų pirmininko kalbos, taip pat išdrįso pasisakyti prieš vedamą vakariečių nuolaidžią politiką.

Visi kalbėtojai linkėjo ištvermės

ir laisvės Lietuvai. Gražų padaršimo žodį tarė ALB pirm. V. Neverauskas anglų ir lietuvių kalbomis.

Visiems kalbėtojams už stiprų pasisakymą ir parodytą agresyvumą publika kėlė ovacijas, tuo išreiškiant pasitenkinimą.

Vietoje paskaitos jaunosios kartos atstovas L. Pocius papasakojo išpūdžius iš Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje. L. Valiulytė pianinu paskambino M. Čiurlionio Mazurką ir Cottschalk Banana tree. M. Pečiulienė solo padainavo 3 dainas. Mieguzėlio noriu B. Budriūno, Oi greičiau - S. Šimkaus ir Oi, nėra niekur - K. V. Banaičio. Akompanavo J. Velgush. N. Skidzevičius išpūdingai pravedė melodeklamaciją Nežinomo laisvės kovotojo dainą, pritariant vyrams dainoriams. Taip pat vyrų choras, diriguojant V. Straukui, padainavo Tykus buvo vakarėlis - J. Strolio, Kur gimta padangė - A. Bražinsko, Geležinio vilko maršą - S. Šimkaus.

Minėjimo apeigos baigtos vaini-

MELBOURNAS

PRANEŠIMAS

ALJS Valdybos ruošiamas Kavinė - Literatūros vakaras, kuris turėjo įvykti kovo 21 d., dėl rekolekcijų atidedama vėlesniam laikui. Sekite pranešimus spaudoje.

ALJS Valdyba

CANBERRA

Po Kalėdų atostogų Canberroje lankėsi Andriulius šeima iš Brisbanės. Juozas Andriulis, baigęs nuolatinį darbą, pradėjo domėtis medžio drožinėjimo menu. Tikrai, iš jo atsivežtų pavyzdžių, atrodo, kad jam sekasi ne blogiau už jau mūsų pasižymėjusių medžio drožėjų darbus. Gražios rankšluostinės, kryžiai, Vytys ir kt. medžio išdirbiniai. J. Andriulis pasiryžęs daugiau atiduoti medžio drožinėjimo menui, tai brisbaniečiai ir kiti galės lengvai įsigyti jo išdirbinių. A.S.

DAILININKAS V. MEŠKĖNAS MELBOURNE

Iš Sydney Archibald meno parodos dailininko Vlado Meškėno tapybos portretas, kuris daugelio kritikų buvo labai gerai įvertintas ir atkreipęs spaudos dėmesį, perkeltas į Melbourne Arts Center. Jo kaina \$ 10.000.

Jurgita

kų padėjimu Lietuvių Namų sodelyje prie Zuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo. Vainikus nešė tautiniai rūbais pasipuošusios Apyl. valdybos narės - A. Dainienė, Stalbienė ir Neverauskaitė, LKVS "Ramovė", LAS sąjunga. Nuleidžiant vėliavą sugiedotas himnas ir Marija, Marija.

Apyl. valdybos suorganizuotomis pastangomis svečiai ir saviškiai susirinko prie stiklo vyno ir ponių paruoštų užkandėlių. Pagarba mūsų dabartinei Apyl. valdybai, kuri sugebėjo esamose sąlygose suruošti tokį išpūdingą Vasario 16 minėjimą.

Elena Dainienė

HOBARTAS

Nepriklausomybės šventės minėjimas surengtas Glenorchy salėje vasario 15 d. Dalyvavo 35 asmenys. Minėjimą pravedė ir tai dienai pritaktą paskaitą skaitė Apyl. pirm. J. Paškevičius. Meninėje dalyje Rožės Vaičiulevičiūtės - Wilson dukrelės Elzytė ir Nijolė mums gražią dainelę lietuviškai padainavo, R. Tarvydas du eilėraščius paskaitė.

Sekė metinis ALB Hobarto Apylinkės visuotinis susirinkimas, kurį pradėjo Apyl. pirm. J. Paškevičius. Susirinkimui pirmininkavo J. Krutulis, sekretoriavo A. Kantvilas. Mandatų komisiją sudarė P. Šiaučiušas ir V. Mikelaitis. Perskaitytas pereito visuotinio susirinkimo protokolas - priimtas be pataisų.

Apyl. pirm. J. Paškevičius jau 15 m. išdirbęs šiose pareigose padėkojo savo valdybai ir kitiems talkininkams. Valdyba reguliariai ruošia Vasario 16, Tautos Šventės ir kitokius minėjimus. Suroštas "Svajonių" koncertas praėjo sėkmingai. Padėkota Linui Vaičiulevičiui už pagaminimą "Draugystės lentos", kuri buvo įteikta Etninių reikalų ministeriui. Džiaugėsi, kad yra HELLP draugija, kuri atleidžia valdybą nuo politinės veiklos.

Jaunimo reikalai kol kas liūdni, nes tas jaunimas dar vis jaunas ir nieko negalim suorganizuoti. Išdirbininkas B. Šikšnius pateikė pastarųjų dviejų metų piniginę apyskaitą ir pranešė, kad šiuo metu yra investuota \$ 3.000 - 14% ir \$ 101 yra einamoje sąskaitoje. Revizijos Komisijos vardu J. Krutulis pranešė, kad kasos knygos vedamos tvarkingai, tik pasigedo smulkesnių informacijų išlaidoms. Garbės Teismo vardu M. Vaičiulevičienė pranešė, kad bendruomenė labai gražiai sugyvena ir nebuvo jokių kivirčių. Dar pranešimus pateikė Tarybos atstovai - P. Šiaučiušas ir A. Kantvilas. Jie kalbėjo apie Pasaulio Jaunimo Sąjungos kongresą ir Pasaulio lietuvių sporto šventę, kurį įvyks 1987-8 metų gale.

Diskusijose dėl pranešimų susirinkusieji išreiškė pasitenkinimą valdybos atliktais darbais ir padėkojo plojimais. Apylinkės vykdomųjų organų rinkimai praėjo be sunkumų. Sekr. S. Domkus atsisakė, vietoj jo įėjo kiti ir valdyba išrinkta: Juozas Paškevičius pirm., Stepas Augustavičius sek., Bonifacas Šikšnius kasn., Elena Paškevičienė parengimai, Linas Vaičiulevičius jaunimo atstovas. Revizijos komisiją sudarė: J. Krutulis, A. Kantvilas ir P. Šiaučiušas. Garbės Teismas: M. Vaičiulevičienė, N. Kantvilienė ir P. Šiaučiušas.

Klausimuose ir sumanymuose E. Paškevičienė pasiūlė prie valdybos pagalbinių moterų komitetą ir buvo patvirtintas iš sekančių asmenų: Elena Paškevičienė, Kristina Domkienė, Janina Kaitinienė, Regina Share - Krutulytė ir Irena Jurevics. Susirinkimą baigus Tautos himnu, dar gražiai pabendrauta prie kavutės ir užkandžių.

J. Paškevičius

RELIGINIAME GYVENIME

= Popiežius Jonas Paulius II savo sielovados vizito metu Indijoje vasario 1-10 dienomis, aplankęs 16 vietovių, taręs apie 50 kalbų, visur skelbė Dievo žodį. Sostinės New Delhi sporto stadione aukojo šv. Mišias su 15 Indijos vyskupų, 25.000 tikinčiųjų miniai kalbėjo apie Kristaus paaukojimą šventyklėje. Kristus į šventyklą įeina ne kaip koks galingas valdovas, o kaip kūdikis ant motinos rankų. Garbės karalius ateina ne pademonstruoti savo jėgos ar žmogiškos galybės, jo atėjimą lydi ne triukšmas ir sąmyšis, ne baimė ir naikinimas. Ateina lydymas neturtingų žmonių ir išminčių. Iš šios paslapties pasigirsta pranašo senelio Simeono balsas, kuris paėmęs silpną kūdikį vadina jį "šviesa pagonims apšviesti ir tautos garbe". Šie neįtikėtini pranašo žodžiai išsipildo. Tasai, kuris kaip kūdikis įėjo į šventyklą, taps viso pasaulio šviesa ir išganymu. Senelis Simeonas kalbėjo ir apie "ženklą, kuriam bus prieštaraujama" ir taip atskleidžia šio kūdikio kelią nuo gimimo ir mirties ant kryžiaus. Taip kryžius tampa šviesa, netruto, skurdo, alkio, bado ir kiekvieno kito kentėjimo kryžius gali būti perkeistas, gali būti nugalėtas, nes Kristaus kryžius yra tapęs mūsų pasaulio šviesa, vilties ir išganymo šviesa. Kryžius suteikia prasmę visiems žmogaus kentėjimams, veda į pergalę kovoje prieš kančią ir nuodėmę, kovoje prieš mirtį veda į prisikėlimą. Štai kodėl Bažnyčia visomis savo jėgomis kovoja už teisingumą, už taiką, už visokeriopą žmogaus pažangą. Neatlikti šios pareigos reikėtų išduoti Evangelijos skelbimo misiją, išduoti paties Kristaus pavyzdį.

= Pietų Indijoje Keralos valstijoje, kur katalikai sudaro net apie 40% visų Indijos katalikų ir jų skaičius siekia apie 4 milijonus. Jiems Popiežius kalbėjo apie 1983 m. paskelbtą Šeimos teisių chartą sustiprinti šeimą, kaip pagrindinę visuomeninio gyvenimo ląstelę. Tik šeimoje žmogus bręsta ne tik asmeniniai, bet ir socialiniai, šeima yra pirmoji savitarpio meilės ir solidarumo mokykla. Karštai ragino krikščionių tėvus perduoti savo vaikams religinį tikėjimą, ugdyti juose meilę Kristui, mokyti vaikus maldų, juos įpratinti melstis ir juos palaipsniui įvesti į Bažnyčios gyvenimą, kad jie suaugę būtų pajėgūs atlikti Bažnyčioje jiems skirtą misiją. Pamaldų metu Šv. Tėvas vienai jaunavedžių šeimai įteikė naujo namo raktus. Keralos valstijoje katalikų Bažnyčia bendradarbiaujant su vietos valdžia yra baigiami statyti apie 3.000 naujų gyvenamųjų namų, kurie bus paskirstyti benamiams.

= Keralos valstijoje Kottoyam mieste vyko pačios skaitlingiausios iškilmės, kai į stadioną ir aplink jį viršijo vienas milijonas asmenų. Čia Šv. Tėvas palaimintaisiais pasakė du indus: Karmelitų vienuolijos ikūrėją Kirijaką Eliją Chavarą ir seselę vienuolę Alfonsą Mutathupandathu. Kreipdamasis į tikinčiųjų minias Popiežius pažymėjo, kad šaukdamas žmones į šventumą, Dievas apreiškia savo garbę.

Business Holiday Travel Pty. Ltd.

Vienintelė lietuvių pilnai akredituota kelionių įstaiga Australijoje, 620 St. Kilda Rd. Melbourne 3004. Tel.: (03) 51 1478.

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

(8 dienos Vilniuje ir 2 dienos Rygoje).

I grupė išvyksta iš Hannover'io	1986. 6. 11.,
II	1986. 7. 23.,
III	1986. 9. 3.

Iš Australijos į Hannover'į skrendama lėktuvu. Iš Hannover'io į Vilnių ir atgal keliamas miegamuoju vagonu. Vilniuje ir Rygoje apsisostojama I klasės viešbučiuose; maistas 3 kartus į dieną. Prašome registruotis anksti, įmokant \$200 užstato asmeniui.

Balys ir Jonas Stankūnavičiai
savininkai

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Rekolekcijas praveda Adelaidės klebonas kun. Juozas Petraitis MIC mūsų lietuvių šv. Jono bažnyčioje, East Melbourne.

Kovo 21 d. penktadienį 7 val. vak. išpažintys, 8 val. konferencija ir po to šv. Mišios.

Kovo 22 d. šeštadienį 8 val. vak. išpažintys, 8.30 konferencija ir po to šv. Mišios. Australų šv. Mišios 7 val.

Kovo 23 d. sekmadienį išpažintys klausomos nuo 11 val. Šv. Mišios 12 val., pamokslas ir visų bendra šv. Komunija.

Geelonge Gavėnios susikaupimo trumpas Rekolekcijas praves kun. Stasys Gaidelis SJ kovo 20 - ketvirtadienio vakare 6 val. Šv. Jono bažnyčioje: išpažintys, pamokslas, šv. Mišios.

Už A.A. Dr. Izidorių Kauną šv. Mišios Lietuvių Kankinių koplyčioje Lietuvių Namuose kovo 15 d. šeštadienį 4 val. p.p.

Inž. Kazimierą Mioldažį - Tėviškės Aidų administratorių Vardinį proga pasveikino TA ekspeditoriai paruošę laikraštį persiuntimui paštu. Seniūnė Jonė Žitkevičienė tarė sveikinimą ir visi jam sugiedojo Valio! Ilgiausių metų jam valio!

Parapijai aukojo:

\$ 40 - A. Bajoras, \$ 20 - B. Juodeškinė.

Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

Jūsų kun. Pr. Vaseris

Vasaros laikas baigiasi kovo 16 d. 2 val. ryto, buvo pratęstas dėl karalienės vizito.

TEVIŠKES AIDŲ prenumeratas Melbourne prieš ir po lietuvišku pamaldų priima Parapijos Kiosko vedėjas F. Sodaitis. Jam galima įteikti skelbimus, pranešimus, užuojautas, padėkas ir per jį apsimokėti.

LIETUVOJE MIRĘ KUNIGAI

Šiandien mus pasiekė pranešimai apie dviejų kunigų mirtį Lietuvoje. Vasario 22 d. Telšių vyskupijoje mirė vietinis altaristas jubilatas kun. Izidorius Juškys. Velionis jau seniai sirgo. Paskutiniu laiku buvo labai nusiipęs. Kun. Izidorius Juškys ėjo 81 metus amžiaus. Kunigu išventintas 1934 metais.

Vasario 24 dieną Kaune mirė žinomas poetas prelatas Kazimieras Žitkus. Palaidotas vasario 26 d. Kauno arkikatedroje - bazilikoje. Prel. Kazimieras Žitkus buvo sulaukęs 92-jų metų amžiaus. Kunigu išventintas 1919 metais. Paskutiniu laiku kaip altaristas gyveno prie Vilijampolės bažnyčios.

Buvo Kauno arkivyskupijos metropolinės bazilikos narys. Pokario metais kurį laiką 1956 metais buvo Kauno Kunigų seminarijos rektorius. Prieš karą buvo plačiai paplitę jo tikybės vadovėliai. Be to, išleido Mažąjį katekizmą ir maldaknygę vaikams. Religinio auklėjimo klausimais rašė Draugijoje, Lietuvos Mokykloje, Tiesos kelyje. Išleido du eilėraščių rinkinius. Kai kurie jo eilėraščiai yra tapę populiariomis jaunimo dainomis. Prelatas Kazimieras Žitkus yra jau dvyliktas šiemet Lietuvoje ir trečias Kauno arkivyskupijoje miręs kunigas. Kauno arkivyskupijoje jau apie 30 parapijų yra likusios be kunigo.

SYDNEJUS

Į Velykų prisikėlimą

Rekolekcijos arba vidinis sielos atsinaujinimas Sydney lietuviams bus kovo 21, 22 ir 23 d.d. Verbų sekm. savaitgalį St. Joachims bažnyčioje Lidcombe.

Šių metų gavėnios rekolekcijoms nebuvome numatę kviesti ką nors iš užsienio. Buvo man pažadėjęs kun. dr. P. Bačinskas, bet neseniai paskambino, kad dėl pasilpusios sveikatos vargu ar begalėsias į Sydneį atvykti. Greičiausia, kad šios gavėnios rekolekcijas Sydneį praves mūsų misionierius - kun. P. Martūzas, kuris sakys pamokslus rekolekcijų temomis.

Rekolekcijų tvarka

Kovo 21 d., penktadienį, rekolekcijų pradžia. Nuo 5 val. išpažintys (kun. P. Martūzas ir prel. P. Butkus). 6.30 val. įžanginis pamokslas. 7.15 val. australų kryžiaus keliai. 7.30 val. šv. Mišios, Komunija, rekolekcijų pamokslas ir vėl išpažintys - kol bus užbaigtos.

Kovo 22 d., šeštadienį, išpažintys nuo 2 val. 4 val. pirmoji konferencija ir vėl išpažintys ir kryžiaus keliai. 5 val. šv. Mišios, Komunija, rekolekcijų pamokslas ir išpažintys vėl.

Kovo 23 d., Verbų sekm., užbaigiamoji rekolekcijų diena. Išpažintys nuo 9.30 val. ir per pamaldas. 11.30 val. iškilmingos rekolekcijų pamaldos, giedant "Dainos" chorui, rekolekcijų pamokslas, visų bendra Komunija, (ir tiems, kurie ją būtų priėmę anksčiau). Tuojau po Mišių užbaigimo pamokslas, palaiminimas ir atlaidų suteikimas.

**"O Dieve, - tik Tu mano Dievas,
Nuoširdžiai Tavęs ieškau,
Ilgis Tavęs mano siela,
Kaip ištroškus dykynė, be
vandenio žemė". (psl. 62).**

Tad atidėję visus darbus - rūpesčius, o ypač pramogas - kuo nuoširdžiau susikaupę atlikime šias rekolekcijas, nes tik prisikėlę dvasioje galėsime prasmingai džiaugtis Kristaus Prisikėlimu Velykose! Tedžiugina sielą taurus Aleliuja!

LIETUVOS KLIERIKAMS

Neseniai iš Lietuvos prasiveržė skaudi žinia, kad vasario 6 d. auto nelaimėje žuvo kun. Juozas Zdebskis, Rudaminos klebonas, kovotojas už tikėjimo ir žmogaus teises, ir nuteistas kalėjimu, kad mokė vaikus katekizmo.

Gal dar prasiskverbs ir paslėpta tiesa, bet ir dabar mes nujaučiame, kodėl Lietuvoj atsitinka nelaimės, kuriose žūsta veiklūs ir kovingi kunigai.

Bet ar ne ryžtingas Lietuvos jaunimas, kuris ir pro kliūčių užtvartas, net KGB tardymus, veržiasi į kunigų seminariją, kad čia pasiruostų ir būtų kunigais - tarnauti Dievui ir broliams Tėvynėje.

Jau treči metai Sydney lietuvių parapija remia tuos klierikus Lietuvoje, kurie be visokių pinklių dar turi kęsti ir materialinį nedatęklių. Mūsų paramą sėkmingai gavę jie labai džiaugiasi ir dėkoja.

Tad ir š.m. Vasario 16 pamaldų II-joj rinkliavoj buvo suaukota \$ 337.75. Prisidėjo ir asmeniškos aukos: Gyvojo rožančiaus būrelis \$ 25, Alfa Savickienė \$ 25, Eleonora \$ 5 ir Sydney lietuvių kapelionas \$ 100.

Tikiuosi, kad atsiras dar ir daugiau dosnių parapijiečių, kurie suteiks pagalbą, paguodos ir džiaugsmo Lietuvos jaunuoliams - klierikams!

Prel. P. Butkus

PASIKEITIMO ILIUZIJOS

Rašo Alb. Pocius

1940 m. į Lietuvą įeinant Raudonajai armijai, visi kairiojo sparno rašytojai ir Aurores studentų korporacijos profesoriai mums tvirtino, kad šiandien bolševikai jau nebe tie, kurie buvo 1917 m. laike jų revoliucijos. Jie visi aiškino, kad bolševikai jau yra visai pasikeitę, o jų kultūra jau nebesutelpa į paprastą piliečio smegenis.

Atėjo okupantas ir pamatėme, kad ten nebuvo ir negali būti jokio pasikeitimo, nes panaikinus terorą ir melą, jų visa sistema sugriūtų. Nematėme ir tos didelės kultūros, tik jų metodai naikinant "liaudies priešus" buvo rafinuotesni ir kalinių tardymo metodai daug žiauresni, nes moterų prievartavimas ir kalinių mušimas buvo užskaitomi kaip aukščiausias "komunistinio humanizmo" pasireiškimas.

Markso knygoje "Kapitalas" yra parašyta, kad įvedus komunistinę santvarką ir atėmus privačią nuosavybę, tie, kurie buvo "išlaisvinti" iš žemiškų turtų, bus esama santvarka nepatenkinti, todėl reikalinga nemažiau trečdalis tos tautos išnaikinti, tą visą pridengiant "klasų kova". Šitos linijos bolševikai tvirtai laikosi. Kur tik jų amaras užėjo, visur vienas trečdalis tautos buvo sunaikinta. Ukrainoje bado išmarino, Lietuvoje šaudymais ir trėmimais į Sibiro ledynus, kad nuo bado ir šalčio greit išmirtų. Tas pats buvo ir su karininkais, kurie pateko į bolševikų rankas. Lenkų prie Katyno, o lietuviai, estai ir latviai prie Norilsko, kur vienas trečdalis visų karininkų buvo žvėriškai sušaudyti.

Nebuvo geresnis gyvenimas ir toms "darbo klasėms", arba paprastai tariant darbininkams, sovietiniame rojuje.

Kai kurie mūsų "dabartinės Lietuvos patriotai", sugrįžę iš savo metinių atostogų pas savo draugus Vilniuje ir "atpylę" paskaitas Šven tosios pionierių stovykloje arba sos tinės universitete apie supuvusius Vakarų, mums pasakoja vėl tas pačias paskaitas apie bolševikų pasikeitimą ir naują "komunistinį humanizmą".

Pasitaiko sutikti ir paprastų mūsų "turistų", kurie po penkių dienų baliavojimo su giminėmis Vilniuje, pasidarė dideli sovietologijos ekspertai ir sugrįžę į Vakarų visais Jeriko trimtais mums tvirtina apie didžiulius pasikeitimus darbininkų rojuje ir socialinės statybos pažangą.

Atsiranda ir tokių, kurie norėdami gauti pakartotiną vizą į Vilnių arba bandydami atsikviesti kokią nors savo giminaitį į Vakarų atostogoms, meluoja mums ir net patys sau girdami okupacinę santvarką. Ne vienas iš tų "ekspertų"

paklaustas apie kolchozų baudžiamą, Mahometo barzdą prisiekinėję, kad dabar valstiečiai gyvena tris kartus geriau kaip prie Smetonos ir yra beveik milijonieriai. Fabrikuose visos darbo normos esančios senai panaikintos ir darbininkai jei nori dirba, jei nenori nedirba. Gyvena sau iš gaunamų pakietėlių ir važinėja po Krymo ir Baikalo ežerų kurortus.

Labai gaila, bet visas tų melagių pasakas sugriauna patys komunistai. Paskaičius Tiesą, Valstiečių laikraštį arba Komjaunimo Tiesą, tenai aprašomos įvairios soclenklynės tarp fabrikų ir kolūkių. Giriamai stachanoviečiai, kurie pakėlė darbo normas ir panašios pasakos.

Štai 1985 m. rugpjūčio 3 d. Tiesos Nr. 178, pirmame puslapyje rašoma apie darbo normas. Tenai rašoma, kad Utenos mieste mėsos kombinato dešrų skyriaus darbininkės - Lionė Treigienė, Janina Vaickūnienė ir Julė Daugelienė parašė kombinato administracijai pareiškimą, prašydamos pakelti darbo normas net 20 procentų. Laikraštis rašo, kad valstybės įstaigos sutaupys tūkstančius rublių, nes pakėlus išdirbio normas, mažiau bereikės mokėti darbininkams už atliktą darbą.

Koks skirtingas pasaulis. Australijos darbininkai reikalauja sumažinti darbo valandas ir padidinti algas, o darbininkų rojuje žmonės prašo padidinti darbo normas ir per tai sumažinti algas. Tai didžiausias pasijuokimas iš taip jų garbinamos darbo klasės. Net tamsiais vergijos laikais vergų savininkai neversdavo savo darbininkus prašyti padidinti darbo normas.

Nepamirškime, kad sovietų Rusijoje 8 darbo valandų diena yra tik teorijoje. Pas sovietus darbininkai turi atlikti valdžios nustatytas darbo normas ir apmokami tik už atliktą darbą. Neatlikus nustatytą normą atitinkamai mažinama ir alga. Pasikartojant tai ilgesnį laiką, darbininkas apkaltinamas sabotazu ir siunčiamas "įsisavinti" Kazachstano plėšynių. Kolūkių darbininkams taip pat nustatytos darbo normas. Kiekvienai grupei (brigadai) yra nustatyta kiek hektarų per vieną dieną turi apdirbti ir yra užrašomi kolūkiečio darbadieniai ir tik už atliktus darbadienius išmokama baudžiauninko alga.

Gero gyvenimo išlepinti mūsų žmonės mielai nori pamiršti tikrovę ir pradeda patikėti kasmetinių "turistų" pasakomis apie gyvenimą okupacinėje priespaudoje. Čia paminėti faktai galbūt daugeliui primins apie gyvenimo tikrovę, kurią patvirtina ir sovietinė spauda.

Pirmajam "Mūsų Pastogės" Redaktoriui

A. A. JUOZUI ŽUKAUSKUI

mirus, jo žmoną Tanią, seserį Rimą Gružauskienę ir gimes nuoširdžiai užjaučiame gilaus skausmo valandoje ir kartu liūdime.

Soc. Globos Moterų Draugija
Melbourne

MELBOURNE

LIETUVIŲ KATALIKIŲ
MOTERŲ METINIS
SUSIRINKIMAS

Kovo 2 d., solidarumo ir kultūrinės atgaivos nuotaikoje, į Lietuvos Namų Seklyčios patalpą susirinko didelis būrys katalikių moterų, pakviestos į metinį susirinkimą. Kartu čia buvo gera proga drauge pabendrauti, aptarti metinę veiklą ir pasisemti jėgos ateities darbams. Tai esminiai elementai, kurie apjungia moteris, kuriose kaupiasi religinės ir mūsų tautinės gyvybės tęstinumo šaknys.

Susirinkimui buvo pakviesta pirmininkauti I. Kaunienė. Sekretoria vo E. Bakaitienė. Malda buvo prisimintos mirusios narės.

Kat. Moterų pirm. H. Statkuvienė pranešė, kad draugija po rugiagėlių spalvos vėliava žengia jau 35 metus ir per praėjusius metus dirbta nemažiau kaip ir anksčiau. Pristatė 4 naujas narses: B. Kymantienę, R. Skeivienę, J. Erminienę ir D. Sparvelienę.

Pirmininkė išvardino įsigytą naują inventorių ir visus atliktus darbus. Ji palinkėjo pasidžiaugti atliktais darbais ir ateityje nepavargti. Valdybos vardu ji padėkojo visoms, kurios prisidėjo prie Valdybos ruošiamų parengimų, kad uždirbusios galėjo nepagailėti ir duoti aukų: Jaunimo Kongresui, Vysk. Baltakiui, "Hellp" org. Tasmanijoje, Vasario 16 gimnazijai, "Pilkos" nario mokesčiui, Kenciančiai Bažnyčiai Lietuvoje, Tėviškės Aidams ir vienuolei Teresei Kalkutoje.

Kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį Draugijos narės yra pasizadėjusios 11.35 val. bažnyčioje prieš pamaldas kalbėti rožančių, kuri pravedė Jadvyga Petraitienė. Visos narės yra kviečiamos jungtis prie bendros maldos.

Buvo išklausti ir užtvirtinti iždininkės ir Revizijos Komisijos prašymai. Draugijos finansinis stovis geras.

Žodį tarė dvasios vadas prel. Pr. Vaseris. Jis pasidžiaugė Draugijos atliktais darbais ir davė kelis naudingus patarimus.

Valdybos rinkti nereikėjo. Visu susirinkusių paprašyta senoji Valdyba sutiko pasilikti kitai kadencijai: pirm. H. Statkuvienė, vicepirm. E. Mackevičienė, sekr. V. Vaitiekūnienė, išd. J. Petraitienė, parengimams: I. Jokubauskienė, A. Vyšniauskienė ir E. Krikščiūnienė, narės: Žemaitienė ir Jurgelaitienė.

Revizijos Komisijon, prie Grigaitienės ir Samulienės, pakviesta Stankevičienė.

Svarstydamos išeišiuskus savo rūpesčius daugiausia buvo paliesti kultūriniai reikalai ir savo narių ligonių lankymas.

Pašnekėsio metu J. Grigaitienė pakalbėjo apie buvusią Draugijos narę Juliją Švabaitę - Gylienę, ku-

ri trumpai pagyvenusi Melbourne, išvyko į JAV. J. Švabaitė - Gylienė išleido ten savo eilėraščių dvi knygas ir neseniai romaną, kuris gavo "Draugo" premiją.

Kat. Moterų Draugijai jau daugelį metų sumaniai vadovauja darbšti ir energinga pirm. H. Statkuvienė. Ji rūpinasi ne tik Draugijos dabartim, bet ir ateitim, kuri priklausys jaunoms narėms. Tai, be abejo, geras ženklas, rodantis gerą Draugijos pasiruošimą ir orientaciją.

Visos buvo pavaišintos kava ir pyragais. Dar buvo puiki proga artimiau pasikalbėti, pasidžiaugti naudingai praleista popiete.

Al. Baltrukonienė

TAU, TĖVYNE, MŪSŲ MEILĖ
IR MŪSŲ DARBAS

Gerai žinome Melbourne veikiančias pagrindines organizacijas, bet gal ne visi žino, kad jau kuris laikas egzistuoja nauja pagalbinė organizacija - Tautos Fondo Būrelis. Pagrindiniai Būrelio organizatoriai melbourniškiams gerai pažįstama Žiogų šeima, kuri susirado ir nemažai pagalbininkų.

Vincas Žiogas yra Klubo baro tarnautojas, o abu su žmona Monika prisidėmė sau šitą darbą - ir džiaugsmą ir rūpestį su Būreliu.

Šito Būrelio tikslas kaupti finansus Tautos Fondo kasai, kad nereikėtų tiek daug aukų prašyti. Prisidėmė jie sau šūki: Tau, Tėvyne, mūsų meilė ir mūsų darbas! Tai Būrelio nariams prasmingo gyvenimo pajauta ir pasididžiavimas savo darbo vaisiais ruošiant pietus sekmadieniais Lietuvių Namuose ir kitokius parengimus.

Jie pasiekė fantastiškų rezultatų Tautos Fondo labui.

Vincas Žiogas kruopščiai veda apskaitų knygą ir šį mėnesį jis pakvietė ALB Kontrolės Komisiją, kuri rado jo atskaitomybę gerai vedamą ir tvarkingą.

Štai, praėjus didžiosioms šventėms, gyvenimas lyg tai pasinėre kasdienybėn. Būrelis sugalvojo, kad reikia vėl išjudinti melbourniškius ir šeštadienio vakare kovo 1 d. suruošė Lietuvos Namų Klubo patalpoje niekad negirdėtą tradicinių valgių banketą.

Pažadai buvo per dideli, kad būtų galima leisti tokiai progai dingti ja nepasinaudojus. Ir sugūžėjo žmonės iš visų keturių Melbourne kraštų. Apsėdo visus baltai padengtus gėlėmis papuoštus stalus.

Na, ir pradėjo nešti vieną po kitos lėkštes su lietuviškais tradiciniais skanumynais. Per vakarą net pateikė dešimt skirtingų patiekalų ir užbaigė kava ir pyragais. Viskas kainavo tik \$ 5. Stalų aptarnavimas Žiogų šeimos jaunimo buvo be priekaištų.

Ne būtina tokius banketus ruošti, galima ir kukliau. Atrodo, jau prigijo sąvoka, gal kartą į mėnesį, ar kas šešios savaitės, šeštadienio ar penktadienio vakare, būtų abi pusiai naudinga, susieiti į Lietuvos Namus, kur galima būtų pavalgyti ir ramioje atmosferoje be skardžios šokių muzikos su draugais susitikti ir maloniai praleisti vakarą. O tuo pačiu pasipildytų ir organizacijų kasos.

Už praėjusį banketą, darbščiai inspiratorei Monikai Žiogienei labai ačiū.

Al. Baltrukonienė

BRISBANE

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Nepriklausomybės šventės minėjimas vasario 16 d. buvo pradėtas iškilmingomis pamaldomis St. Mary's bažnyčioje, kur mūsų kapelionas kun. dr. Petras Bačinskas pasakė šiai dienai pritaikintą pamokslą. Mišių metu giedojo Brisbanės choras.

Po pamaldų visiems susirinkus į Lietuvos namus, valdybos pirm. V. Bagdonas pradėjo minėjimą, pakviesdamas į garbės prezidiumą S. Sagatį, J. Klimą ir J. Ruzgienę. Po trumpo pirmininko žodžio, paskaitą skaitė V. Kaciūnas. Jis priminė mums sunkias tėvynės dienas ir kvietė tikėti į šviesesnę ateitį, nenuleisti rankų ir dirbuotis tėvynės labui.

Meninę dalį pradėjo bendras choras, sudainuodamas "Kur bėga Šešupė". Mūsų tautinių šokių grupė Baltija pašoko Kalvelį ir Rugučių. Šokius paruošė V. Mališauskienė. Vyrų chorelis padainavo sutartinai "Augo kieme klevelis" ir "Nurimk sesut". Vėl sekė tautiniai šokiai - "Suktinis" ir "Mikitiene". Moterų choras padarė staigmeną šį kartą išeidamos į sceną puikiom ilgom tautiniais raštais išpuoštom sukniom. Padainavo švelniai ir melodingai "Tėviškėle, Tėviškėle" ir "Kur marių krantas". Moteris paruošė ir abiem choram dirigavo Birutė Mikužienė. Vyrų dainas paruošė J. Kiškūnas. Užbaigai bendras choras padainavo "Kur Nemunai jaunų dienų". Sekė skanūs pietūs, kuriuos paruošė šeiminkės M. Jakavičienė, E. Penko ir Musteikienė. Grojant V. Lorenzo muzikai buvo linksmai pašokta.

GIMIMO SUKAKTUVĖS

Sausio 26 d. Brisbanėje labai gerai pažįstama Emutė Gudaitienė atšventė savo 80-ties metų gimimo dieną. Gražų pobūvį suruošė savo mamytėi duktė Irena su vyru Vaidu Stankūnai. Daug gražių kalbų ir linkėjimų nepagailėjo svečiai, nes Emutė yra tikrai maloni moteris ir susipratusi lietuvė. Linkime jai geros sveikatos ir ilgų saulėtų dienų.

Turime keletą ligonių: J. Ruzgienė, K. Kaciūnienė, J. Luckus; visi po sunkių operacijų jau sveiksta ir yra grįžę namo. Buvo malonu

visus matyti minėjime. Kapeliono sveikata nepergeriausia, bet vis dar sekmadieniais aukoja lietuviškas šv. Mišias.

*

Gražiai darbuojasi prie lietuviškos radijo valandėlės V. Bagdonas ir M. Jakavičienė. Ačiū jiems už pasišventimą!

Brisbanietė

TAUTOS FONDAS

Adelaide

Vasario 16 proga Tautos Fondui aukojo po \$ 100 Dr. D. Viliūnaitė ir LAS Adelaidės skyrius, po \$ 50 J. Cibulskis, Ant. Lapšys, K. Šaulys, po \$ 30 kun. J. Petraitis MIC, LKM D-jos Adel. skyrius, po \$ 25 D. A. Matikulai, S. E. Sunkumaičiai, po \$ 20 J. Abukevičius, J. S. Bardauskai, M. B. Gavėnai, B. J. Jonavičiai, S. Kervelis, J. Langevičius, K. Raznauskas, A. Stakaitis, A. Stankevičius, A. H. Vikai, V. Vokietaitis, po \$ 10 A. Baresnevičius, B. A. Budriai, K. Cieminis, E. S. Dainiai, F. Damasevičius, A. Grigonis, S. Jablonskas, V. Kiverienė, D. Kutkaitė, J. Kutkienė, B. J. Lapšiai, P. Mikužis, B. Mokučienė, NN, G. Pasiszynskij, A. Plokštienė, J. Poškus, S. P. Pusedriai, J. Purvinis, N. Skidzevičius, V. Stalba, M. P. Stasaičiai, J. Stankevičius, J. Siurblys, A. Zamoiskis (Lietuvos Laisvės Išdui), A. Žily, T. Žurauskas, V. Vosylius, po \$ 7 V. Bardauskaitė, S. Libikienė, po \$ 6 J. Aleksandravičius, J. Virbickas, po \$ 5 I. Bakšys, O. Baranauskienė, R. Baranauskas, P. Barauskas, A. Bulis, A. Dancevičius, K. Dičiūnienė, P. Grėbliūnas, S. Jankauskienė, V. Janulis, B. Jurgelionis, A. Jucius, E. Kalibatas, K. Karpinė, A. Kazlauskienė, A. Krivickas, P. Kuisys, E. P. Kuncaičiai, J. Lenktis, V. Patašius, L. Pimpė, I. Puodžius, O. Riškienė, J. A. Sasinai, I. Taunys, J. Vasiliauskas, T. V. Vasiliauskai, V. Vasiliauskas, S. Visockis, po \$ 4 L. Kazla, P. Laucius, V. Morkys, po \$ 2 O. Gudaitienė, J. Janulionienė, G. Opulskienė, J. Paškauskas, A. Trimaitienė. Iš viso surinkta \$ 1.158.

TF Igaliotinis Adelaidėje

LIETUVIŲ RADIO

VALANDĖLĖS

ADELAIDĖ 5EBI - FM šeštadieniais nuo 9 v. iki 10 v. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmadieniais 11 val. ryto, pirmadieniais 6.30 val. p.p.

SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE 4EB kiekvieną ketvirtadienį 4.30 val. vak.

PERTH 6NR kas trečią antradienį 6.30 val. vak.

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmd., trečiad., ketvirtad., - - - - - 5 - 10 val.
ANTRADIENIAIS KLUBAS UZDARYTAS
Penktadieniais - - - - - 5 - 11.30 val.
Šeštadieniais - - - - - 2 - 12.30 val.
Sekmadieniais - - - - - 12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., penktad., ir šeštad. nuo 6 val.
Sekmadieniais - - - - - nuo 1 val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO 5.30 iki 8 val. ŠVEDIŠKAS STALAS - SMORGASBORD

Kaina \$ 4. Kviečiame visus.

Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus, kodėl ne Lietuvių Namuose? Kodėl nepasiteirauti? Skambinkite 708 1414.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

FUNERALS OF DISTINCTION PTY. LTD.

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, NSW.

Tel. 724 5408. Veikia visas 24 valandas per parą.